

וארטים לפרשת בהר

כה ד-ה. ובשנה השביעית שנת שבתון וכו' שבת לה' את ספיח קצירך לא תקצור, זה לגבי שמיטה. ואילו לגבי יובל כתוב יובל היא קודש תהיה לכם לא תקצרו את קציריה. הנה יש ב. שינויים בין שמיטה ליובל, שמיטה נקראת שבת, ויובל נקרא קודש. שינוי נוסף שבשמיטה איסור העבודה בשדה הוא בלשון נוכח - את ספיח קצירך לא תקצור, דהיינו את הקציר שלך תשבית. ואילו ביובל הוא לשון המוסב על השנה לא תקצרו את קציריה, היינו את קצור השנה. וי"ל, אומר המדקדק חכמה', דהנה הגמ' בביצה יז אומרת ששונה קדושת שבת מקדושת יו"ט, שקדושת שבת היא קבועה וקיימת מששת ימי בראשית, היינו שלא צריך לעשות פעולה שהשבת תתקדש. אבל יו"ט, ישראל מקדשים אותו ותלוי בהם הדבר להקדימו או לאחרו. וכמו כן שונה יובל משמיטה דאילו שמיטה היא קבועה וקיימת כל שנה שביעית, אפילו אם לא ספרו את מניין השנים, ואילו יובל תלוי בישראל אם לא תקע וכו' אז הוא מותר בזריעה. וכעת הכל בהיר וברור. שמיטה נקראת שבת כי היא כמו שבת שחלה מאליה ואיסורה הוא בכל מצב, לכן כתוב את ספיח קצירך לא תקצור בלשון נוכח. ואילו יובל הוא נקרא קודש כיו"ט הנקרא קודש, כי שניהם חלים ע"י ישראל מקדשים אותם, ואיסורה הוא בלשון שמוסב על השנה, כי רק אם קידשת את השנה אז הוא אסור אבל הספיח עצמו לא אסור מעצמו כלל.

כה ו. לכם לאכלה ולבהמתך. הקשו לגר"ח קניבסקי מדוע בפסוקים של שמיטה הוקדמה אכילת אדם לאכילת בהמה, הרי יש דין לתת לבהמה לפני האדם, כמ"ש ונתתי עשב בשדך לבהמתך ורק אח"כ ואכלת ושבעת. ותירץ הגר"ח שהיות ואנחנו מדברים כאן על פירות שביעית שאוכל הראוי לאדם יש דין לתת לאדם ולא לבהמה, ורק שלא ראו לאכילת אדם נותנים לבהמה, לכן נכתב לכם לאכלה לפני לבהמתך, שלא נטעה לומר שמותר לתת אוכל של אדם לבהמה.

כה י. וקראתם דורו בארץ לכל יושביה יובל היא תהיה לכם וגו' ואיש אל משפחתו תשובו. לכאוי יש כאן פילות בפסוק. כי הרי הכל הולך על שילוח עבדים, גם וקראתם דורו לכל יושביה, ואח"כ שוב ארץ, אל משפחתו תשובו והיינו העבדים, ולמה נכתב פעמיים? וי"ל, אומר הגרי"ז ע"פ הגמ' ברי"ה ח: עה"פ וקידשתם את שנת החמישים שנה מה ת"ל לפי שנאמר ביום הכיפורים, יכול לא תהא מתקדשת אל מויה"י ואילך, ת"ל וקידשתם את שנת החמישים, מלמד שמתקדשת והולכת מתחילתה. מכאן אמר רבי ישמעאל, מרי"ה ועד יו"כ לא היו עבדים נפטרים לבתיהם אך גם לא היו משתעבדים אלא אוכלים ושמים וכו', כיוון שהגיע יו"כ תקע ב"ד בשופר מיד היו עבדים חוזרים לבתיהם, וכ"פ הרמב"ם י ד משמ"י. ולפי"ז מתבאר הפסוק כך: וקידשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דורו, והיינו שמתחילת שנת החמישים קוראים דורו שלא מעבדים את העבדים, ומסיים הפסוק יובל היא וכו' והיינו שביי"ח שאז קובעים את היובל, אז ושבתם איש אל משפחתו.

כה יד. וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תוננו. יש להקשות מדוע הוספנו ממכר היה מספיק לומר וכי תמכר לעמיתך? וי"ל דמצינו בשי"ע שדין הונאה הוא דווקא כשומכר ממכר אבל בעה"כ המוכר כלי תשמישו אין בזה הונאה כי לבעה"ב חשוב הדברים שלו, ואי"כ י"ל דזה מה שרצינו לומר וכי תמכרו ממכר זה דווקא ממכר אז יש בעיה של הונאה אבל בכלים אחרים אין בעיה של הונאה. ליות חן.

כה. וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וכו', וציויתי את ברכתי. לכאורה קשה איך יאמרו בשנה השביעית מה נאכל הרי אדם אוכל כל שנה מהתבואה של שנה שעברה ואי"כ בשנה השביעית יש לו כי בשנה השישית הוא עדיין זרע ואסף, ורק בשנה השמינית אין לו? וי"ל ע"פ יומא עד: על מי שאוכל ואין לו פת למחר, אזי אין לו הנאה מהאוכל שיש לו היום. ועל כן יש לפרש את הכתוב כך: וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית, כי גם בשנה השביעית לא יהיה להם טעם באוכל מכיוון שאין לו לשנה הבאה, ועי"ז אומר הקב"ה וציויתי את ברכתי ואז תהיו אוכלים לשובע בשנה השביעית ולא תדאגו כלל.

כמה דיוקים על פסוקי שמיטה ויובל. א. כל השנים הנוכרים בפרשה של שמיטה כולם חסרים: שביעת שניית תשיעת, ואילו שישית כתוב מלא יו"ד והטעם בזה י"ל משום וציויתי את ברכתי בשישית, אז כשיש ברכה זה מלא. עוד מצינו 14 פעמים יובל בפרשה הזאת שש פעמים כתוב יובל מלא עד ויו ושמונה פעמים יבל בלי ויו, וי"ל דמצינו בערכין יב: ששבעה עשר יובלות מנו ישראל ושלשה אחרונים היו רק לקדש את השמיטה, עכ"פ 14 היה שבי"ד קדשו, וד"ז מרומז כאן שכתוב 14 פעמים יובל ולפי חשבון הסוגיה שם יוצא שבזמן בית המקדש מנו 6 יובלות ולכן כתוב יובל מלא, ואחרי

החורבן מנו עוד שמונה יובלות וכנגד זה כתוב יבל חסר. טעמא דקרא.

כו ב. את שבתותי תשמרו ומקדשי תראו אני ה'. יש לדקדק למה אמר שבתות לשון ברס, ולא אמר את השבת תשמורו. ועוד למה הסמיך לה ומקדשי תראו? ונראה דהנה אמרו חז"ל שבת קי"ח אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים. וזה שאמר הכתוב אם את שבתותי היינו שתי שבתות דווקא תשמרו אז ממילא גיעי יומקדשי תראו'. ואח"כ מוסיף אני ה' והוא ע"פ רש"י בשלח יז טז שאין ה' שלם עד שיבא המשיח.

וארטים על פרשת בחוקותי

כו ד. ונתתי גשמים בעיתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו. למה גבי גשמים כתוב ונתתי גשמים בעיתם, היינו שהקב"ה ייתן גשם. ואילו לגבי עץ השדה כתוב שהעץ עצמו יתן פריו? וי"ל ע"פ תענית ב. ג' מפתחות נתנו ביד הקב"ה ואחד מהם זה מפתח הגשמים. ולכן גשם הקב"ה נותן, אבל פירות העץ יתן. רמ"ד סאלאוואצ'יק.

כו ה. ואכלתם לחמכם לשובע וישבתם לבטח בארצכם. יש להקשות מה הקשר בין אכילה לשובע לישיבה לבטח בארצכם. וי"ל ע"פ ברכות ג: שבאו ואמרו לדוד המלך שאין פרנסה, א"ל דוד צאו והתפרנסו מז מזה, אמרו לדוד אין הקומץ משביע את הארץ. אמר דוד לכו מלחמה. והנה כאן הקומץ משביע את הארץ כי אוכל קצת ומתברך במעוי (רש"י על ואכלתם לחמכם לשובע) ממילא וישבתם לבטח בארצכם, כי לא תצטרכו מלחמות. רבי שמואל יעקב בורשטיין.

כו ו. ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחירד. הגמ' בברכות נה: אומרת שכל ימיו של דוד לא ראה חלום טוב, ומבארים האחרונים לפי שהיה טרוד במלחמות, לכן בלילה ראה חלומות רעים בנייני מלחמות. ולפי"ז מובנת הבטחת התורה, ונתתי שלום בארץ ולא יהיו מלחמות וממילא ושכבתם ואין מחירד.

כו ו. ונתתי שלום בארץ. אומר רש"י שמא תאמרו הרי יש אוכל ושתי - אם אין שלום אין כלום, ת"ל ונתתי שלום בארץ, מכאן שהשלום כלול כנגד הכל כע"ל. כאן בברכה הם מתייארים שמא לא יהיה שלום, ואילו בפרשת נצבים כתוב והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי, משמע שבקללה הם אומרים שאפי' שתהיה קללה אבל שלום יהיה. וקשה למה בברכה חוששים שלא יהיה שלום ובקללה הם בטוחים שכן יהיה שלום. וי"ל ע"פ ברכות כ: שאלו מלאכי השרת לקב"ה למה אתה נושא פנים לישראל ונותן להם שלום כדכתיב 'יאה ה' פניו אילך וישם לך שלום? ענה להם הקב"ה אני כתבתי וכוונתי ואכלת ושבעת וברכת, היינו שבירכו רק במקום שהם שבעים, והם מברכים גם ב'כזית' אפי' שהם אינם שבעים, ולכן כיוון שהם נושאים לי פנים אני נושא להם פנים ונותן להם שלום, ולפי"ז, מובן כי בברכה הם לא נושאים פנים לקב"ה כי הם אוכלים קצת והם שבעים, כדאיתא ברש"י על הפסוק הקודם ואכלתם לחמכם לשובע שיהיו אוכלים קצת ומתברך במעיהם, ואי"כ הקב"ה לא ישא לנו פנים כי אנחנו שבעים בכזית ואין נשיאות פנים מצדינו לכן חששו שלא יהיה להם שלום. ועי"ז צריך את ההבטחה משמים ונתתי שלום בארץ. משא"כ בקללה הם היו בטוחים בשלום כי הם לא היו שבעים כלל וכלל ובכ"א בירכו בהרמ"ז.

כו ו. והשבתי חיה רעה מן הארץ. הקשה הגרא"ז מלצר לשיטת רש"י בפסחים ד: לגבי תשביית שאור. דהשבתה היינו ביטול, ולא ביעור, לא כאן חזינן דהשבתה הוא ביעור, שהרי כוונת הפסוק והשבתי חיה, שלא יהיו חיות רעות, והיינו ביעורו ותירך רבי בצלאל זיזלטי ע"פ התו"כ שהובא ברמב"ן ברא דפליגי רבי יהודה ורבי שמעון, דרבי יהודה ביאר דהשבתה היינו יעבור מהחלום כפשוטו, ואילו לרבי שמעון משביתן שלא זיקו. ולפי"ז הכל מובן לשיטתם, דלר"י דהשבתה הוא ביעור דס"ל דביעור חמץ הוא בשריפה, לכך כאן ההשבתי הכוונה שהקב"ה יעביר החיות מהחלום לגמרי. ואילו לרבי שמעון שהשבתה דהכא היינו שלא זיקו, הוא כעין ביטול חמץ שמבטל החשיבות שלו, וכחיות שמבטל את ההיזק שלהן. ולפי הני"ל יש לבאר עוד פלוגת הרמב"ם והראב"ד פיב' ממלכים ה"א, דלרמב"ם שם לעת"ל עולם כמנהגו נוהג ולא יהיה שום שינוי. ובביאור הפסוק וגר זאב עם כבש הוא דרך משל: והיינו שיהיו ישראל יושבים בין האומות ולא זיקו להם, אבל לא שיגור זאב עם כבש. ומקשה שם הראב"ד הרי כתוב והשבתי חיה רעה מהארץ, ומאי דכתיב בתורה אי"י משל, ורק על דברי נביאים שייך לומר דרך משל. וצ"ל שהרמב"ם והראב"ד נחלקו בפלוגתת ר"י ור"ש הני"ל, דלר"י הכוונה שלא יבואו חיות רעות בארצכם והוא ממני שיהיו מלאים באדם, וממילא לא יכנסו חיות רעות (כ"כ הרמב"ן כאן) ואין זה שינוי הטבע וכן למד הרמב"ם. אבל הראב"ד שהקשה משם ס"ל כר"ש שהחיות לא זיקו והוא שינוי הטבע ולכן הקשה על הרמב"ם מהכא. רבי משה גפן.

פרשת בהר בחוקותי תשפ"ו

כו ז-ח. ורדפתם את אויבכם וגו' ונפלו אויביכם לפניכם לחרב. וברש"י שיהיו נופלים לפניכם שלא כדרך הארץ. מה בא להוסיף רש"י בזה? י"ל ע"פ המדרש, שכשדוד הרג את גלית הקב"ה עשה שם שגלית יפול על פניו לכיוון דוד שלא כדרך הארץ שנופלים לאחוריהם, והטעם כדי שיהיה קל לדוד לכרות את ראשו שהיה גדול ואם היה נופל לאחוריו היה מאמץ להגיע עד הראש שלו, והכנענים היו גבוהים מאוד ע"פ עמוס ב' ט'. וזה מה שכתב רש"י שיהיו נופלים לפניכם שלא כדרך הארץ.

כו ח. ורדפו מכם חמישה מאה, ומאה מכם רבבה ירדפו. ברש"י הקשה הלא החשבון הוא שאם חמש רודפים מאה. אז מאה רודפים אלפיים, וי"ל, אומר המהר"ל דיסקין, שכוונת הפסוק כך: ורדפו מכם חמשה מאה, ומאה מכם - היינו מאה פעמים חמש דהיינו חמש מאות, רבבה ירדפו.

כו יג. ואולך אתכם קוממיות. וברש"י בקומה זקופה. ונראה ע"כ החת"ם הרי הגמ' וידברשי לא. ואומרת שאסור לילך ד"א בקומה זקופה. וי"ל דהנה טעם האיסור לילך בקומה זקופה הוא משום ששכינה למעלה מראשותיו, וצריך ללכת בהכנעה לפני השכינה. והנה כאן כתוב והתהלכת בתוככם. ופרש"י: יאטייל עמכם בגן עדן - כאחד מכס' היינו שהקב"ה יטייל בינינו, ולכן מותר ללכת בקומה זקופה שהרי הוא לא מראשותינו ואנחנו לא דוחקים רגלי השכינה.

כו יז. ונסתם ואין רודף אתכם. לכאורה קשה מה הקללה שאין רודף אתכם, הרי אם כן יהיה רודף זו קללה יותר קשה. וי"ל שאם יש רודף אתכם אז אלוקים יבקש את הנדרש, וזו הקללה כאן שלא יהיה לכם את הזכות של האלקים יבקש את הנדרך.

כו יט. ושרבתי ואין גאון עוזכם. בתורת כהנים ביאר שזה הולך על הריגת 'פפוס בן יהודה' שהיה מקורב למלכות והיה מבטל הגזירות של היהודים. פעם אחת נמצאה בת המלך הרוגה ורצה להרוג את כל היהודים, בא פפוס ואמר שהוא הרג אותה וכך הוא נהרג וניצלו כל ישראל. וכתוב בגמ' בב"ב י. שאין כל בריה ובריה יכולה לעמוד במחיצתו בג"ע בגלל המעשה הגדול והאציל שהוא עשה, שהיה ברומו של עולם ומסר עצמו להריגה כדי להציל את ישראל. וכתוב עליו, שהוא נכנס לבית הסוהר וראה את רבי עקיבא ואמר לו אשרך שנתפסת על ד"ת אוי לי פפוס שנתפסתי על דברים בטלים. הראים שאפילו שעשה כזה מעשה אציל וגדול, שהרי כל החמול נפש אחת מישראל וגו' עאכ"כ כי שהעיל את כל היהודים שהיו בסכנה, ולמרות זאת, הוא נחשב כמי שנתפס על דברים בטלים, ולמה? כי מול תלמוד תורה גם הדברים הכי גדולים בעולם נחשבים כדברים בטלים.

כו כ. ותם לריק כוחכם. איתא בתורת כהנים: זה המשיא בתו ונתן לה ממון הרבה, ואלה הספיקו שבעת ימי המשתה לצאת עד שמתה בתו, נמצא קובר את בתו ומאבד את ממונו (כי הבעל יורש). רבינו תם בספר הישר תיקן שאם האשה מתה בתוך יב' חודש מהנישואין בלי להשאיר זש"ק, הבעל צריך לחזור לאבא את כל הדנוניה שקיבל. והנכד של הפנ"י מספר שנגלה לו בחלום, שזה הטעם שקוראים לרבינו תם יתם' כי הוא ביטל גזירת ו'תם' לריק כוחכם.

כו כח. והלאתם עמכם בחמת קרי, ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתכם. לכאורה המילה לאי אני מיותרת. ואומר החת"ם ע"פ סנהדרין מו. שהשכינה מצטערת גם על מיתת רשעים. וזמ"ש הכא ויסרתי אתכם אף אני והיינו שגם הקב"ה מתיסר, כביכול, בצרתם.

כו כז. וזכרתי את בריתי יעקב. מה נתקע כאן באמצע הקללות פסוק של נחמה? מתוך הסנדלר זצ"ל שזה גם קללה. כי אינו דומה רשע בן רשע שעושה עבירה, לרשע בן צדיק. כי על הרשע בן צדיק יש יותר תביעה בשמים למה עשה עבירות הרי הוא ראה בית לא ככה, משא"כ רשע בן רשע שעושה עבירה שכך ראה בביתו. וזה מה שהתורה אומרת כאן, אני אתן לך עונש גדול כי אני זוכר שאתה מרע האבות הקדושים, וגם הארץ אזכור, ואווירה דארי" מחכים, ובכל זאת לא הלכת בדרך הישר.

כו מד. לא מאסתים ולא גאלתים לכלותם. רבי ברוך דב דיסקין אמר וארט יפה, כמדומני בשם הגר"א, על הפסוק במלאכי ג' ו' **אני ה' לא שניתו ואתם בני ישראל לא כליתם** הגמ' בשבועות אומרת האמת חן חן הרי"ז שבועה, לא לאו הרי"ז שבועה, כלומר אדם לא צריך לומר אני נשבע שאני לא הולך למקום פלוני, אלא אם אומר אני לא הולך אני לא הולך פעמיים הרי"ז שבועה. וזה מה שאמר ה' לישראל אני ה', לא - שניתה. היינו את המילה לא' שניתה, כלומר אמרתי פעמיים. והיכן? אצלנו בפרשה: לא מאסתים ולא גאלתים לכלותם להפר בריתי עימם, ולכן משום שאני ה' שניתה פעמיים את ה'אל', לכן אתם בני ישראל לא כליתם לכן אני לא מכלה אתכם.

כו יט. ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אותו ויסף חמישית כסף ערכך עליו וקם לו. הנה כאן לגבי גאולת שדה כתוב שכששקדיש פודה אותו **ויקם לו**. ואילו לעיל בפסוק לו לגבי מקדיש בית איתא שאם המקדיש יגאל את ביתו **והיה לו**. ויש לעיין למה לגבי שדה כתוב **ויקם לו** ולגבי בית כתוב **והיה לו**? וי"ל דבשדה דינא הוא שאם לא גאלה המקדיש ומכר הגזבר אזי זה לא חוזר לבעלים ביובל. משא"כ בבית תמיד חוזר הבית ביובל לבעלים. לכן בשדה כתוב קיום והיינו שזה מתקיים אצלו. ואילו בבית שזה בלא"ה שלו כתוב והיה לו כבר כשפודה, אבל לקיום גם בלא"ה זה היה שלו.

מצוות שמיטה – בטחון בה':

פרשת השבוע: וכי תאמרו מה נאכל וציוויתו את ברכת. מכאן למדו בעלי המוסר שכשאדם הוא בוטח בה' שיתן לו את צרכיו הקב"ה יתן לו את כל מבוקשו, מה שצריך להיות זה רק לבטוח בה' שיתן לו הכל ואז השפע יגיע ממילא. וככתב הכלי יקר שמצוה זו של שמיטה היא להשריש את ישראל במידה זו של אמונה וביטחון בה'. וכ"א מתפרנס כפי מידת ביטחונו בה'. וההשפעה המושפעת על האדם היא בדיוק כמידת בטחונו בה'. וצריך להוסיף על הפסוק ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב שהבוטח בה' לא מקבל רק מה שנוקק לא אלא אף את המותרות שרצה ומעוניין בהם וזהו לא יחסרו כל טוב. ואמרו חז"ל שאפי' רשע הבוטי' בה' הוא מקבל כל צרכיו. **ומצוות שמיטה** היא הסמל למצוות הביטחון. ומצינו הרבה ניסים ונפלאות איך מי ששמר שמיטת הקב"ה דאג לכל מחסוריו ושלח לו כל טוב ארץ מצרים.

ורבים שואלים מהו בטחון בה' ומהי ההשתדלות המותרת? השתדלות מותרת רק כהלכה וכמידת בטחונו, ומי שמשתדל שלא כהלכה ודאי שלא יצליח. וכן מי שמשתדל יותר מדי מראה שאינו בוטח מספיק והצו"א אמר לו תסתדר לבד, חלילה. והצו"א אמר פעם לרבי שמשון קרליץ שההשתדלות לקבל תפקיד היא לבקש פעמים בלבד, ואח"כ יתפלל וזו ההשתדלות העיקרית. והביטחון בה', אומר הגאון, צריך להיות בדרך של כנומול עלי אמו, היינו כמו שתינוק לא חושש שיחסר לו חלב למחר, כך על האדם לא לחשוש מזה כלל. והרב שטיינמן כתב לרבי דוד אבוחצירא שדברנו הטכנולוגי שהכל בלחיצת כפתור יש תפקיד יחודי יותר מהדורות הקודמים והוא לבטוח רק בה' ולא בבשר ודם, ורק בורא עולם בכוחו להציל אותנו ולפעול ישועות. ומה שהדרך היא לפעול כך כביטוחים שנהוג לעשות אין בזה חיסרון בביטחון. והצו"א אמר לרבי אלעזר צדוק טורציץ' שיהודי חייב לקחת איתו את הרבש"ע לכל מקום בו הוא הולך, והיינו כאשר הוא קונה עעלים הוא צריך להתפלל שה' יצליח דרכו והוא יקנה נעלים טובות, וכך בענין וענין הוא צריך לפנות להקב"ה ולדבר עמו כבן אל אביו וכך גם יהיה לו ס"ד כי הבוטח בה' חסד יסובבנהו, וגם התגבר אצלו מידת הביטחון בה'.

וידועה שגולה של רבני חיים מוולאז'ין, שכל עת צרה וכדו' ישים מבטחו בה' ויאמר אין עוד מלבדו ויזכה לראות ישועות... ואנשים רואים ישועות גדולות ע"י סגולה זו בראיונות לעבודתו, במבחנים, ובעיות במיסים, ושלל בעיות שלעצרת לא חסרות.

נביא כאן כמה סיפורים על ברכת ה' החלה על הבוטחים בו ושומרים שמיטה כדין: מתוך הספר גיבורי כח: בשמיטות האחרונות אנו עדים לריבוי עצום של חקלאים שמצטרפים לשומרי השמיטה ומשביטים את שדותיהם עד כדי מסירות נפש, עד כדי שקראום חז"ל 'גבורי כח' ביטוי שנאמר במקורו על מלאכים ואמנם התורה הבטיחה וציווית את ברכת, אך לא תמיד רואים את הברכה מיד וגדרשת אמונה חזקה כדי לעמוד בניסיון הגדול שלשומר שמיטה למשך שנה שלמה. וגם לרוב רובו של הציבור שאין לו שדות, גם לו יש ניסיון לקנות פירות וירקות רק במקומות השומרים שמיטה כדן למרות הקושי והמחירים היקרים. נביא כאן עובדות של כאלו שמסרו נפש על שמירת השמיטה וראו את הברכה של 'וציוויתו את ברכת' בחוש.

בשנת תשי"ט, לקראת חג הפסח, הורגש מחסור בבצל, הרבנים וכל הגופים הקשורים לנושא חיפשו ואישות פתרון. יום אחד נודע לרב מנדלסון שאנשי מצרית חדרה בטעות למים הטריטוריאליים של ישראל שהובילה מטען של בצל ממדינה ערבית אחת לשניה, וצוות האניה נמלט. אנשי משרטת הגבולות החרימו אותה ואת מטענה. הרב החל לפעול אצל השלטונות, עד ששיכנע את מי שצריך שהמטען פשוט יועד על ידי ההשגחה העליונה עבור שומרי השמיטה בארץ ישראל.

תושב אחד המושבות, יהודי ירא אש, ששבת בשנת השמיטה והפקיר שדותיו, נתן לפני ראש השנה בשדותיו כמות ריסוס מוגדלת, בכדי שלא יצטרך לרסס בשביעית. כשהלך בשמחת תורה בבוקר לבית הכנסת הציץ לרפתו וראה והנה פרותיו שוכבות ובטן נפוחה. וזכר לפתע אביו לי, ודאי אכלו הפרות מעשבי השדה המרוסס ועלולות הן למות. מה יעשה? יקרא לרופא, הלא חן חיים, ועלול הוא לחלל חג. נכנס לבית הרב מנדלסון וסיפר לו המאורע. אמר לו הרב שיהיה בטוח שבזכות שמירת שמיטה לא ינקו! הלך היהודי לבית הכנסת בשמחה וקפץ מרוב שמחה בהקפתו עם ספר התורה, טוב לו תורת פיך מאלפי זהב וספך. במוצאי החג הזעיק את הרופא. בדק הלא את מצבן ואמר כי אין מה לעשות, הפרות הורעלו. תוך 24 שעות עומדות למות. היהודי לא הזיל דמעה אחת על הפסד ממונו, והוא בשלו הרב הבטיח לי שלא יקרה נזק. עברו עשרים וארבע שעות והנה פלא, הפרות קמו מרבצן, והתחלכו ברפת. הנס היה בפי כל אנשי המושבות - בזכות שמירת שמיטה, לא אירע נזק.

חקלאי יסוד המעלה המחזיק מאות דונמים של מטעים בעמק החולה, מספק זה שנים רבות את פירות המטעים שלו לציבור החרדי. שזיפים, מישמש, תפוחים, אפרסקים, קטניות, אגסים, זו רשימת הפירות שהוא משלוק לריכוזים החרדיים. כידוע בכל עץ פרי חייבים לעשות דילול פירות כדי להקל על העץ ועל הפירות עצמן מהכובד הצפוי

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

לחן בשל כמיות הפרי הגדולות שתהינה על העץ, ואם לא מבצעים דילול בפרי, קיים חשש רציני שגודלו של הפרי יצטמצם, ולפעמים מגיע המצב שממש לא ניתן לשווקו לחנויות. הלך דילול מתבצע כמעט בכל הפירות, ובמיוחד בפירות עדינים, ועל אחת כמה וכמה בשזיפים. השלב העיקרי שבו נעשה הדילול, בשנה רגילה, הוא מרגע שבו יוצאים פרחי האילן, אבל בחולט אפשר להמשיך את המלאכה גם כאשר החל שלב החנטה, והפירות כבר יצאו לאוויר העולם. ברור שכאשר הפרי כבר גדול, לא ניתן לדלל את חעץ. כל זה בשנה רגילה. בשנת השמיטה, אפשר לייש את הדילול רק בשלב הפריחה. כי מרגע שבקעו הפירות, קיים בכך איסור. מיועדנו, כאחד הספקים הגדולים ביותר של פירות השמיטה בארץ ישראל, קיבל על עצמו את כל הגדרים והסייגים. כבלה זו העמידה אותו בשנת השמיטה תשס"א בניסיון גדול ועוצם, וכפי שסופר להלן. כמיות הפרי בשלב של הפריחה, היו גדולות במיוחד. העצים היו גדושים בפירות. כיון שעונת הפריחה היא קצרה מאוד, ומתמשכת רק על פני ימים ספורים בלבד, הספיק האיש לבצע את הדילול רק בחלק ממוצמם מאוד של מטעיו המשתרעים על פני מאות רבות של דונמים. כאשר הגיעה עונת החנטה, וכבר היה אסור לדלל, עמדו מרבית העצים בשלב שלפני הדילול. התוצאה המיידית הייתה עלולה להיות שהפירות יהיו קטנים מאוד, וההפסד שיבוא בעקבות זה עלול היה למוטט את בעל הבית. כחקלאי מבטן ומלידה, לא שייך כלל שיהיה אחרת. ולא שייך, פירושו, שלא הוא, ולא אביו, ולא אבי אביו, שכולם גידלו פירות ביסוד המעלה, לא ראו מעולם מציאות אחרת. שבועיים לפני ל"ג בעומר, ועדיין הפירות על העצים, בלא דילול. כל השכנים מסביב שלא שמרו שמיטה, ניצעו כבר את הדילול מזה זמן, והמתני עתה לגידולם הבשל של הפירות שנותרו על העצים. החקלאי ראה את עציו העמוסים, וליבו יוצא. בעיני רוחו הוא רואה את כל הפירות הולכים לטמיון, מבלי יכולת הצלה כלשהי. בצערו הוא מתקשר אל הרבנים וביקש בתחנונים שיתירו לו אך הפעם לבצע את הדילול, גם לאחר חנטת הפרי. הוא מסביר לבני שיחו שאם לא ייעשה הדילול, לא יהיו השנה שזיפים. לרבנים לא נותר כמובן אלא להשתתף בצערו של החקלאי ולברך אותו שביזכות שמירת השמיטה שלו יסייעו הקב"ה שלא יגרמול הפסדים. הוא שומע את התשובה ונכנס להלם. לא שהוא לא מאמין לברכות שהוענקו לו, אלא שאחרי הכל חקלאי שיועד שהפירות שלו עלולים לרדת לטמיון, מה יהיה? הוא שואל את הרבנים. השאלה שלך כתובה במפורש בתורתנו הקדושה, הן משיבים לו. וכי תאמרו מה נאכל בשנה שביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו?!! והתשובה גם היא כתובה בגמרא, אין לך אלא להמתין ולראות את ברכת השם, הודיעו לו. והוא המתין.

זכותו יש לציין שלא ניסה להערים ולהתחכם, אלא קיבל עליו את הדין באהבה ובחביבה. השכנים מסביב נדו בראשם לאות צער, כאשר הגיע לדן ודברים עד שכניו למטעים, הרים את ראשו בגאווה יתירה, וכיהודי גאה לו וויתר להם, ולא נתן להם שישפילו את שמירת המצוות בארץ ישראל. כך השיב למבקרי, בטוחני שלא אפסיד מקיום המצווה החשובה של שמירת השמיטה, וגם אם לא כאן בעולם הזה, אני - את שלי אקבל שם, בעולם הבא, ועל כך כמובן שאינני מצטער. אך חלל הקב"ה שהבטיח בתורתו וצויתו את ברכת, לא נתן לו להמתין עד העולם הבא. הוא שילם לו הכל, ובמוזמן, עוד בעולם הזה, ובמהלכה של אותה שנת-השמיטה. הנס הגדול, שכמותו לא היה בצפון הארץ, התרחש לפני ל"ג בעומר. כמעט מידי שנה מאופיינת תחילת הקיץ בכמה ימי רוחות, שבהם נושבת רוח חזקה, המסייעת במידה זו או אחרת לתהליך הדילול. רוחות אלו מנשבות בעיקר בסביבות ראש חודש אייר, ואף פעם לא אירע שהרוחות האלו תאחרנה את בואן לתאריך אחר, בוודאי לא שבועיים-שלושה לאחר מכן. יש חקלאים ה'מתחשבים' ברוחות אלו, ומבצעים את הדילול לאחר מכן, מסיבה פשוטה. אם ידללו את העצים לפני הרוחות, תיקח הרוח את שארית הפרי שעל העצים, ואז הם יתדלדלו מנכסיהם באופן מוחלט. כך או כך, עד לימים הראשונים של חודש אייר, מצוים כבר כל העצים במצב של דילול. מה שהתרחש בשנת תשס"א, נחשב כשינוי טבעי של ממש. הרוחות המדוברות לא הגיעו לא לפני ראש חודש אייר, לא בימים שלאחריו, ועדיין לא לאחריראחריו. החקלאים שלא שמרו שמיטה ביצעו כבר את הדילול, כי היו בטוחים שהרוחות האלו כבר לא תגענה בקיץ זה. רק מטעיו של החקלאי שלנו נותרו עם כל הפירות על העצים בלא דילול כלשהוא. והנה מרגע יום כ' באייר. רבים מתושבי ארץ ישראל יזכרו את מזג האוויר המאוד משונה ששרר אז במשך יומיים-שלושה, שבמהלכם ירדו אף בת"א עשרות מ"מ של גשם, אירעו שלא זכור במשך יותר השנים האחרון. מה שלא טרחו החואים להדגיש שגם הרוחות העזות שנשבו באותו אירוע, היו תופעה מיוחדת-במינה, שלא התרחשה הרבה יותר מיובל שנים. מזג האויר היה אפורלי, האבק כיסה את שמי הארץ, וכל היקום נראה בצבעים לא-מוכרים, אולי אפילו מפחידים מעט. היה זה בשל הרוחות העזות שנשבו מהמירות רבה, והעלו את האבק על פני הארץ, הרוחות העזות ביצעו את הדילול המקצועי והאיכותי ביותר בכל עץ ועץ מעציו של

שומר השמיטה ביסוד המעלה. במשך כל אותן ה-48 שעות טלטלו הרוחות את העצים במטעיו של החקלאי, עד שלא נותר לו אלא לבוא לאחר מכן אל המטעים ולהיווכח במה ענינו שמלאכתו נעשת ע"י אחרים, על ידי שליח הבורא - הרוח. מספרם המדויק של הפירות היה כמספר שהיו צריכים להוריד בעת הדילול. האנשים שהגיעו למטעים בימים שלאחר הסערה, היו יכולים להישבע שהוא ביצע את מלאכתו הדילול. לא ייתכן שלא! גם מצד העיתוי, לא הייתה הזדמנות טובה יותר מזו לביצוע הדילול, כיון שהפירות היו אז בדיוק במצב החניטה המתאים למלאכה זו. לא יום אחד לפני, ולא יום אחד אחרי. מיועדנו יוצא מהמטעים, והוריד דמעות של חרדיה. שבת והולל בורא עולם שלא עזבו ולא נטשו, והוכיח לו שכדאי, כדאי לשמור את השמיטה. כי לאחר העמידה בניסיון, הברכה בוא-תבוא. והשכנים!! - גם הם יצאו למטעים, וגילו את הנוקים האדירים שגרמה להם הסופה. גם אם אין אנו חקלאים מבטן ומלידה, נוכל להבין שלאחר ביצוע הדילול המעשי, נותרה על העצים הכמות המדויקת של הפירות שאותם כבר צריך לקטוף בבוא הזמן, ולהביאן לשיווק, אבל הרוחות החזקות שנשבו בעמק החולה לקראת סיומו של חודש אייר, גזלו מהחקלאים הללו את פירותיהם המיועדים לשיווק והותירו אותם ריקנים מכל, ממש ללא פיר על העצים. אותה רוח מסייעת לזה, ומסבה נזקים אדירים לזה. מי שנכנס בשנת השמיטה תשס"א לחנות הירקות הסמוכה למקום מגוריו וביקש לרכוש שזיפים, וקיבל לידיו תפוחים, לא היה צריך להיות מופתע. שזיפים אין אלה, אלא תפוחים. שזיפו של החקלאי מיועד המעלה, שזכה לקדש שם ששמו ברבים. השזיפים שלו שלא דוללו בעונתם, וכו גם הם וצמחו בגודל של תפוח, תופעה שגם היא אינה זכורה בעמק החולה. לפני שהלקוחות בבני ברק וירושלים ושארי הערים החרדיות הכניסו לפיותיהם את השזיפים הענקיים הללו, הם חשבו מן הסתם לרגע באיזה קידוש שם שמים היו טובולים. עליו ל

בביתו של רבי עובדיה יוסף הייתה עובדת רומניה. בבוקר אחד היא הודיעה במפתיע לרבנית בעלת הבית שהיא נאלצת לחזור לרומניה וממחר היא מפסיקה לעבוד. שמעה הרבנית כך, וביקשה להעניק לה דבר-מה עבור עבודתה. חיפשה לה מצאה, עד שראתה על השולחן תפוח, עטפה אותו יפה והגשיה אותה כתמורה לעובדת. ערכו של תפוח ברומניה, לא יכולא בפז, כידוע. לאחר שהעובדת יצאה כבר את הבית, הגיע הרב הביתה, ואשתו סיפרה לו כמשיחה לפי תומא את הודעתה של העוזרת ועל התפוח שהעניקה לה במנתה. נחרד הרב ואמר: הכיצד נתת לה את התפוח, והלא שנת שמיטה היא, ויש איסור לתת לגוי פירות שמיטה? אז מה אעשה עתה? שאלה הרבנית. צריך לרוץ אחריה ולקחת ממנה את התפוח, השיב. הרבנית יוצאת לרוחב דלדוק אחר הרומניה. לאחר זמן היא מוצאת אותה על יד תחנת האוטובוסים. בדיוק באותו רגע הגיע האוטובוס, והרבנית מסמנת בידה לעובדת שתמתין, אך זו עשתה עצמה כאינה רואה וכאניה שומעת ועתלה על האוטובוס. ראתה הרבנית כך, ועתלה אך היא לאוטובוס, שילמה לנהג כרטיס נסיעה וכל זאת כדי ליצור קשר עם העובדת ולהוציא מידה את התפוח. עכשיו אירע דבר מדהים. הרומניה, בראותה את הרבנית מתקרבת לעברה, עשתה תנועה של 'כניעה', ואמרה: אל תעשי לי מאומה, אחזיר לך הכל. ובעוד היא מדברת, היא מכניסה את ידה לתיק ושולפת משם את כל תכשיטיה של הרבנית. למרות ההלם הגדול שחש הרבנית למראה הנס, לא הרפתה עדיין מעניין התפוח, וביקשה מהרומניה שתחזיר לה את התפוח. רק לאחר מכן התפנתה לעמוד על מה שאירע לה, והתברר שאלמלא ההקפדה על הלכות שביעית, והמרדף שניהלה הרבנית אחר העובדת, היו נגנבים ממנה תכשיטים יקרים שעברו מדור לדור במשפחה.

מעשה בחקלאי חרדי, רבי משה כהנא ממושב בית חלקיה. ערב שנת השמיטה תשינ"ד הקדים וזרע בחודש אלול את שדותיו בשיבולת שועל, למאלל בהמת יהודים, כשהגיעה עת הקציר הזמין את חברת ניר למכור להם את יבולו. ניר קונה מהחקלאים את יבולם, ישנם שתי דרכים לפיהם קובעת החברה את המחיר: האחת, לפי הערכת היבול בשדה, והשניה, לפי המשקל הסופי. נציג החברה בא, הסתובב בשדה, ואמר: 'נקבע את המחיר לפי הערכה'. כתבו חוזה וחתמו. עברו מספר שבועות, אחרי שקצרו הפועלים את השיבולים, ונציג החברה ראה את ערימות התבואה בשדה, שהיו לטעמו מאכזבות, אמר שהם רוצים לחזור מהחוזה בו נקבע המחיר על פי הערכה, טענתו היתה: כשקבענו את החוזה חשבנו שהשדה נזרע בחודש ששוון, כמו בכל שנה ושנה, וזוהו זמן הזריעה הרגיל, בשל כך כשראינו את גובה השיבולים חשבנו שהיה לך יבול מוצלח, אך עכשיו אנו מבינים שכיון שאתה שומר שמיטה זרעת כבר בחודש אלול, ולכן היבול היה נראה מוצלח, על כן נקבע את המחיר לפי משקל! ר' משה שהוא טוב לשמים וטוב לבירות, שמע את הטענות, ואף על פי שהיה בידיו חוזה חתום, נהג לפניו משורת הדין וקרע את החסכם. הפועלים החלו לכבשו את התבואה, לעשותה חבילות רבועות בשדה, והנה הם רואים דבר פלא, היו למעלה מפי שניים חבילות מהממוצע לדונם. לבסוף כששקלו את החבילות, הנס הפך גלוי וידוע, על המשקל הופיעו מספרים גבוהים, היבול היה פי שניים וחצי מהרגיל.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערך בדרך של שו"ת

שאלה: בימים אלו של הכנות לקבלת התורה, ימים של השתוקקות לתורה וכל קנייניה, מה עשה אדם שקשה עליו ללמוד הרבה שעות? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אמר לי פעם שהדרך לצמוח זה ע"י שקדנות, והיינו שבשבועי שאדם לומד הוא כולו יהיה בלימוד ולא יהיה עסוק עם עוד עשר עניינים ולא פלאפונים וכדו'. והלימוד צריך להיות בריכוז גדול, ודבר זה מבא לידי התמדה. וכמו שכותב החו"א במכתב (ק"א ח"ג י) שטובה שעה אחת בשקידה והשתוקקות מרובת בעצלתיים. ובודאי מי שיכול הרבה שעות יעשה זאת, אך מי שקשה עליו הריכוז שעות מרובות, יקדיש שעה או שלוש שעות שעה שבוה הזמן יעסוק כולו רק בלימוד וד"י יסייע לו להגיע להתמדה ולשמחת התורה.

שאלה: אדם שנותן לכלל האם יצפה שיחזירו לו טובה? **תשובה:** כלל ידוע אצל אינם שותו"מ אנשים שלא התחבנו בדוך התורה שנה, ניתן למצוא אדם שהתנהג אדיבות וברוחב לב שהצליח, כי ה אנשים לרוב הם כפויי טובה, פחדנים, תאבי בצע וכוזבים, ואין לסמוך עליהם ולא על ידידות שנקנתה, ובעת צרה כולם עוזבים אותך. ורק מי שהולך בדרך התורה, וכמובן גם לומד מוסר, וידע ומבין את הערך הנשגב של הכרת הטוב, ואפשר לצפות ממנו שבכל מקרה ובכל מצב לא יהיה כפוי טובה.

שאלה: לפני 52 שנים בכ"ג אייר תשל"ד היה אסון מעלות. אחד האירועים הטראומטיים בתולדות המדינה וידוע כאחד הסינויות הכושלות של חיילוך ע"י הצבא. מה היה שם? **תשובה:** שלושה מחבלים חצו את הגבול מלבנון לישראל, בתחילת האירוע נרצחה על ידי מחבלים נוסעת ברכב מסחרי, לאחר מכן נרצחו שלושה מתושבי המקום, ובהמשך הפך האירוע לפינוע מיקוח שבו נלכדו כבני ערובה תלמידים מצפת אשר ישנו בבית ספר במעלות במהלך טיול. במהלך ניסיון החילוץ נרצחו 22 מבני הערובה ועוד קודם לכן נהרג חייל מירי של המחבלים. שלושת המחבלים נהרגו. 68 אזרחים וחיילים נפצעו. היה זה אחד מנסיונות החילוץ הכושלים ביותר שידע הצבא של מדינת ישראל. היה זה ביום רביעי כג אייר לפנות בוקר אז הגיעה חוליית המחבלים לפאתי מעלות. בשעה 3:30 דפקו חברי החולייה על דלת אחד הבתים בפאתי העיירה. הם נכנסו לדירת משפחת כהן בתוואנה שהם שוטרים המחפשים מחבלים, ואז רצחו את בני הזוג, וכן את בנם בן ה-4 משה ופצעו את בתם בת חמש. ילד נוסף, בן שנה וחצי, הוחבא על ידי אמו בעת כניסת המחבלים, וניצל. לאחר הרצח יצאו המחבלים מן הדירה. הם פנשו פועל ניקיון ותאחרו אותו לגבי מיקומם ולגבי הדרך לבית הספר הקרוב, ולאחר מכן ירו בו ופצעו אותו. המחבלים תכננו לארום לתלמידים שיבואו בבוקר ללימודים, אולם בהגיעם לבית הספר נתיב מאיר, גילו בו קבוצת תלמידים מצפת. הם לקחו אותם כבני ערובה ודרשו שישחררו מספר בר של מחבלים, הם דרשו שהממשלה תשדר ברדיו שהיא מסכימה לדרישות שלהם, במקביל החיילים פרצו בכח למקום והתחיל קרב אכזרי בינם לבין המחבלים. המחבלים זרקו רימונים על התלמידים, שחלקם קצפו מהחלונות וניצלו אך 22 תלמידים ומורים נרצחו רח"ל.

שאלה: מה הבעיה בשתיית משקאות מתוקים? **תשובה:** בכל כוס יש לפחות 4-5 כפיות סוכר, ובנוסף שמים קצת מלח שבשילב השסוכר לא יורגש מדי. במקביל, ברוב סוגי המתיקה יש חומרים המפרעים קלקלית סידן ועוד, שהם מהדברים החיוניים ביותר לגוף האדם. וגם בממתיקים מהלאכותיים שנמצאים במשקאות הדיאטטיים יש בהם דברים המזיקים לגוף האדם. ולכן שתיית משקאות ממותקים באופן קבוע או בכמות מפורזת היא דבר לא בריא.

שאלה: ידוע שלרבנית קניבסקי היה משקה שמאוד מחזק אנשים ורבים האנשים שהיו ללישים מאוד שהתחזקו מד"י, מה המשקה הנ"ל? **תשובה:** לעשות מץ (במכונה המיועדת לעשיית מיצים) מיסלק, תפוח, גזר, פלפל ומלפפון יחד. לשתות כל יום כוס, תוך זמן קצר החולה מתחזק מאד וספירת הדם עולה יפה בס"ד.

שאלה: על מה צריך להיזהר במיוחד בשבוע זה? **תשובה:** הרב שטינמר היה תמיד אומר שבשבוע שקוראים את הקללות הוא שבוע שצריך יותר זהירות, והוא עצמו היה משתדל באותו שבוע לא לצאת מביתו מלבד לצרכי מצווה. רבי חיים קניבסקי כשהוא היה קורא את הקללות בשנים מקרא הוא נוהר לא לומר זאת מול אנשים שלא יתקללו ח"ו (**ויש להוסיף** מה שמקובל מרבי חיים מוולאזין שמי שצם בער"ש בחוקותיו ואומר שניים מקרא ואחד תרגום יזכה שכל תפילותיו יתקבלו).

שאלה: אדם שיש לו איזה צער מתמשך והוא לא רואה פתרון באופק כיצד יריגע את עצמו ומצבו? **תשובה:** בחז"ל מובא שליעקב אבינו היה את הבעיה הזאת כשהיה אצל לבן כמו שהוא העיד על עצמו הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני, אומרים חז"ל איך יעקב אבינו החזיק מעמד כל אותו הזמן ממש כעשרים שנה? עונים חז"ל הוא ייישב והוא תלמידם וזה מה שהרגיע אותו. מה שמוטל עלינו לא לשבת ולומר פרק ועוד פרק בתהילים, והקב"ה יסדר את העניינים, ויש להוסיף שמי שיכול להיות שקוע בלימוד וללמוד בהתמדה אין למעלה מזה וזה המנן הגדול. והסיבה שספר התהלים היא סלמה אדירה לכל צרה קטנה כגדולה, כיוון שהעניין של ליהנות הוא מאוד גדול, ובאמירת תהלים שאין מכך כל הנאה, וזה רק בשביל

להתפלל יש בזה מעלה של לשמה ולכן זה מתקבל ברצון. מהרב שטינמן.

שאלה: איזה יצר הרע חזק יש בתקופתנו בקרב הרבה מהצעירים? **תשובה:** להיות מעורב כל הזמן בנייעס, וכח הסקרנות הוא חזק מאוד, וקשה להתגבר ע"י. אבל, מעורר רבי גרשון אדלשטיין, שיש חיוב להתגבר ע"י. והמתרגל להתגבר ע"י לא לקרוא עיתונים וק"ו לא לשמוע קווי נייעס רואה תוך תקופה קצרה שחיינו נעשים יותר גרועים ושלוים ויש לו ס"ד מיוחדת בכל העניינים, וראשו נהיה פנוי יותר להכניס אוצרות התורה בכל אין סוף. והוא לא מפסיד כלום מזה שהוא לא מתעניין בכל הנייעס.

שאלה: כשיש איזה משוה שמפריע לי אצל השני האם עלי לפתח שיחה על דבר זה עם השני או לשמור בבטן? **תשובה:** לבדוק היטב מה מפריע לי אצל השני, ולהבין איך זה קשור אליך, היינו נאמר, האם השני מפוזר וזה מפריע לך, עלך לדעת שזה בגלל, כי אתה מידי פדנט. ולכן מי שראוי לעשות זה להסביר שהבעיה היא אצלך ותעשה לי טוב, וכך השיחה תהיה חיובית ביותר.

שאלה: אדם שיש לו הרבה ליחה שלפעמים זה אף יכול לגרום לדלקות מלוותות בכאבי ראש עזים (סינוסיטיס וכדו') ממה יש לו להימנע? **תשובה:** בדברים הגורמים ליחה הם: חלב, ביצים, שוקולד, מאכלים מטוגנים ומעובדים, מיצי פירות וכמובן קמח לבן. לכן יש להימנע מכך.

שאלה: כשאדם מתנהג בבית בשפלות, האם הוא עלול להיזקק מזה שלא יעריכו אותו מספיק? **תשובה:** בתחילת מסכת דרך ארץ כותב התנא חידוש נפלא שיהיה אדם ישפל לאנשי ביתו וזה הדבר גורם שהוא ימשול בביתו. ובדוק ומונסה שמי שנושה עצמו קטן ודואג שהשני יהיה מרוצה נהיה המושל בכיפה, ולא רק מושל אלא כל מה שהוא רוצה יעשו לו.

שאלה: באיזה גיל על האדם להקדיש לילד תשומת לב יתירה? **תשובה:** שלוש השנים הראשונות של הילד הן יסודות הבניין שלו ומו שראוי להשעות בהם אם לא נעשה כראוי אזי קשה להשלימו בשנים הבאות, ואם ח"ו נגרמה בעייה מתחמת בגיל הזה, זה בעייה קשה. והרבה מהבעיות החינוכיות שצצות בגיל ההתגברות, השורש של זה הוא במטפלת או בחוסר שיש לו מאומם שנים, וגררך מאוד להיזהר לא לצער הילד באותן שנים, ולפנקו ביותר. (מרבי שלמה הופמן)

חידות

חידות שינון הפרשה לפי סדר ה-א.ב. פרשת בהר: א. בשנת היובל כל איש חוזר אל – **ב.** השומר את שנת השמיטה זוכה ל- **ג.** קרוב שיכול לקנות שדה שנמכר לזר נקרא **ד.** אף הוא יכול לאלוא אדם שנמכר לגר תושב. **ה.** מטיטה כמו כל שאר המצוות נאמרה ב- **ו.** מה נאמר בשנה השביעית? **ז.** אחת העבודות שעושים בכרם- **ח.** יובל היא שנת ה- **ט.** קח – (רשי"י פסוק כז) **י.** מילה נרדפת לשנה- **כ.** אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ- **ל.** יש להם ערים משלהם- **מ.** בשנת היובל כל עדד חוזר אל- **נ.** ריבית בלשון התורה- **ס.** צמחים הגדלים לבד בשדה- **ע.** אחד הדברים שיוצאים ביובל- **פ.** אסור לעשותו- **צ.** "ו___ ישראל **ק.** בכרם זומרים, בשדה – **ר.** מותר בגוי ואסור ביתר כח" **כ"** כתושב יהיה עימך" **ת.** אסור לקחת אותו מאחיד. **תשובות: א.** אחוזות. **ב.** ברכה. **ג.** גואל **ד.** דוד. **ה.** הר סיני. **ו.** וציזיות את ברכתי. **ז.** זרעכם. **ח.** חמישים. **ט.** טול. **י.** ימים. **כ.** כנען. **ל.** לויים. **מ.** משפחתו. **נ.** נשך. **ס.** ספיחים. **ע.** עבד ערצי. **פ.** פסל. **צ.** ציויתי. **ק.** קוצרים. **ר.** ריבית. **ש.** שכיר. **ת.** תרביית.

חידות שינון הפרשה לפי סדר ה-א.ב. פרשת בחוקותי: א. הפרשה פותחת במילה? **ב.** ה' יקים אותה; **אננו: ג.** אם נקים את מצוות ה' ה' ינתן בעתים; **ד.** סוג מכה ח"ו? **ה.** מי מעריך את העני שאין לו לשלם את ערכו? **ו.** ___ חמשיית על ערכך. **ז.** ערכו של מי הוא חמשיש שקל? **ח.** כשאדם פדה משוה שהוא הקדיש ע"פ מוסף? **ט.** המקדיש בהמה כזה מוסף חמשיש על ערכה? **י.** יחלף. **כ.** בגאולת שדה, את מה מחשב הכהן ע"פ היובל? **ל.** בברכות נאכל ממנו לשובע? **מ.** במה נאמר מצוות יהיה קודש? **נ.** ישן מאד; **ס.** בהר זה. **ש.** ערכו של שקל הקודש? **פ.** עץ השדה יתן? **צ.** יש לעשר את הבקר ואת ה: **ח.** והיה הוא ומשורתו יהיה? **ר.** מאה מאיתנו ירדפו? **ש.** מקל **ת.** "ואתם ___ לי לעם" **תשובות: א.** אם **ב.** בריה **ג.** גשמים. **ד.** דבר **ה.** הכהן **ו.** ויסף **ז.** זכר **ח.** חומש **ט.** טמאה **י.** ימיר **כ.** כסף **ל.** לחם **מ.** מעשר בהמה **נ.** נושן **ס.** סיני **ע.** עשרים גרה **פ.** פרוי **צ.** צאן **ק.** קודש **ר.** רבבה **ש.** שבת **ת.** תהיו.

חידות בפרשת השבוע בה"ב: א. מילה החוזרת על עצמה 4 פעמים באותו פסוק? **ב.** שש מילים רצופות המתחילות באות ש? **ג.** 2 חולים במילה אחת 4 פעמים? **ד.** מילה בת 4 פתחים? **ה.** 3 מאברי הפנים בפרשת בחוקותי? **ו.** שלוש מילים שונות מאותו שורש 2 מקומות? **תשובות: א.** שבע (כה ח). **ב.** ספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי (כה ח). **ג.** דודו (כה מט) וגאלו (כה ח) אותו (כה ח) לדורותיו (כה ל). **ד.** הקדחת (כו טו). **ה.** אף (כו מב) אין [עין] (כו לז) פ (כו ח) עניים (כו טז). **ו.** וְאֶכְלֶםְ יִשְׁן וְיָשָׁן וְיָשָׁן חֶדֶשׁ תּוֹצִיאֵנִי (כו ז) "כָּל יְמֵי הַשָּׁמַיִם תִּשְׁלַח אֶשֶׁר לֹא יִשְׁלַח בְּשִׁבְתֶּיכֶם בְּשִׁבְתֶּיכֶם עֲלֵיכֶם" (כו לה). יישר כח למרצה המופלג והדגול ביותר העניו רבי יאיר נוסבכר שליט"א שחבא את החידות המופלגות.

חידות תורניות: א. מי מהראשונים המפורסמים נקרא בשם על שם מילה בפרשה? **ב.** בהמה שנשחטה וכשירה למהדרין ובכ"ז מותר לאדם לאכול הבשר רק כאשר חי לאכול כבשר מבושל **ג.** בהמה בשער שלה כשר לאכילה וחלב שלה אסור לשתות **ד.** אפה פת כל הרכיבים כשרים לכתחילה (נטחן אחרי פסח, חבורה...) (לא אפה בשבת) ואסור לאכול הפת. **תשובות: א.** רבינו "רס"ן על שם הפסוק "ותם לריק כחכם" שבתורת כהנים דרשו קללה זו על הנותן מעות לנישואי בתו ומתה שהבעל יורשה ומפסיד בתו ומעותיו ותיקן ר"ת שמתה בשנה ראשונה חוזרת הנדונה לאבא **ב.** שרוע ארץ ש"ח ב' בשנה בשבת לחולה החולה מותר **ג.** לבשל אבל בריא מותר לאכול מבמהה זו רק חי ולא מבושל שמו ירבה בשבילו. **ג.** בכורות טו' א' ילפינן מקרא פסוקי המוקדשין בשר מותר וחלבה אסור. **ד.** יו"ד ד"ז א' פת שנילושה עם חלב אסור לאוכלה אפילו בפני עצמו ואפילו כשאינו בשרי כלל אלא במשנה צורתה. (ולכן בורקס חלבי עושים משולש, ובמאפיה ברחוב ירושלים פעם אחת עשה לא משולש וזרק המשגיח את כל התוצרת לפח ע"פ שרוע" הנ"ל שאסור באכילה)

חידות לבוגרים: א. מה בין המילה "נסע" לבין "רשת"? **תשובות:** האותיות פ' צ' ק' הם בין אותיות נ' ס' ע' לבין אותיות ר' ש' ת' כי סדר האותיות א"ב זה נ' ס' ע' פ' צ' ק' ר' ש' ת'.

חידות מאת האיש הענק שיש בדור רבי שניאור פ. שליט"א. א. איזה 2 ברכות שייך לקיים רק פעם 50 בשנה? **ב.** היכן בפרשה מופיע שם של מושב מפורסם, וכן הוא מופיע בברכת המזון ובברכות ק"ש? **ג.** פסוק בפרשה שאומרים אותו גם בסליחות? **ד.** מתי עושים ביום א' דר"ה ג"פ קידוש? **ה.** בפרשה נזיר ואינו בן אדם? **ו.** בפרשה הקודמת כתוב על יו"כ "שבת שבתון", על מה כתוב בפרשתנו "שבת שבתון"? **ז.** מתי שומר לא חייב להחזיר החפץ למפקד? **ח.** בירך בתחילת הסעודה ברכת לישב בסוכה, ובהמשך הסעודה צריך שוב לברך לישב בסוכה, איך זה יתכן? **י.** ולא היה שום הפסק ושום הסח הדעת? **ט.** מתי יש דין להדליק נר שידלק יורת מיום שלום? **י.** איך יתכן אוכל שאם נתבשל בשבת מותר באכילה, ואם נתבשל בחול אסור באכילה?

תשובות: א. לקדש היובל במרכים ב"ד "לקדש השנים", וכן לתקוע בשופר. **ב.** כ"ו י"ג ואולם אותם קוממוי. **ג.** כ"ו מ"ב וזכרתי יעקב ואף את בריתי יצחק והארץ אזכור. **ד.** ר"ה של יובל שתי קידוש של סעודה ועוד קידוש שמופיע בפרשה וקדשת את שנת החמישים. **ה.** כ"ה ח' עבני נזירך לא תבצור. **ו.** כ"ה ד' בשנה השביעית שבת יהיה היחה לארץ. **ז.** הפקיד בשטר ונאבד השטר השומר יכול לומר שמחזיר החפץ רק אם יביא לו את השטר, ושובר לא יועיל כי שובר מועיל רק בלהוות שטר. **ח.** אכל סעודה בסוף יו"ט א' בחיול וכנס יו"ט ב' אז חייב שוב לישב בסוכה ככל סעודה א' של סוכות. **ט.** כשיום כיפור חל ביום שישי (כשקידשו ע"פ הראיין), והרי יש חיוב שהיה בליל שבת נר כדי שלא יתקע בעץ ואבן. **י.** גוי שביע לחולה בשבת מותר לבריא במוצ"ש, וכח"כ בחול אסור כי זה ביטול עכ"ם.

חידות לשאלו את הילדים על ימי ספירת העומר: א. איזה ימים טובים יש בספירת העומר? **ב.** איזה מצווה מקיימים רק בימי ספירת העומר? **ג.** איזה חודשים סופרים בהם את ספירת העומר? **ד.** מה אסור בספירת העומר? **ה.** איך יישוב מפורסם בספירת העומר? **ו.** איזה שירים יש בספירת העומר? **ז.** מתי מדליקים אש או נרות בספירת העומר? **ח.** מה הם שני החגים הכי קרובים לספירת העומר? **תשובות: א.** פסח. ראש חודש. פסח שני. ל"ג בעומר. **ב.** ספירת העומר. **ג.** ניסן אייר סיוון. **ד.** להסתפר לעשות חתונות ולשמוע ניגונים. **ז.** מירון. **ה.** וספרתם לכם. כל שייר בר יוחאי ואמר רבי עקיבא. ועל ידי זה יושפע שפע רב. **ז.** בליל שבת בליל יומ"ט שביעי של פסח בל"ג בעומר. **ח.** ליל הסדר, חג השבועות.

חידות לשאלו את הילדים: א. איזה נייר שווה 100 שקל? **ב.** מוציאים אותו והוא לא נגמר? **ג.** מה מגיע אחרי מנה אחרונה? **ד.** מה חל ב' בעומר? **ה.** איפה האביב מבין כל ימות השנה? **ו.** מה מטרה בלחיצה? **ז.** מה הולך בבין קוף לקופה? **ח.** איזה גפן מותר לנוזר? **ט.** מי עולה ולא יורד? **י.** מה זה פון?

תשובות: א. שטר של 100 שקל. **ב.** מוצץ. **ג.** מים אחרונים. **ד.** רוטל. **ה.** תל אביב. **ו.** מטרה אריר. **ז.** קופה ורשמת. **ח.** צמר גפן. **ט.** השחר. **י.** החצי השני של מלפפון.

חידון משמעותיות מילים לפרשת בהר. ה' משמעותיות למילה זמר.

זמר - קצץ ענפים. "יושב שנים תזמור כרמך" (ויקרא כה ג) "מחתך ענפים יגשין של גפן" (רשי"י ד"ה יזמור, מו"ק ג). **זמר - שם היה כשרה.** "איל וצבי ויחמור ואקו ודישן ותאו וזמור" (דברים יד, ח). **זמר - שבת.** "זמור אלוקים זמור" תרגום, מבל"ם: שבתו (תהלים מז ז). **זמר - ניגון.** נעימה. "יבבל עשור זמור לו" (תהלים לב ב). "זמירותי יאמרו ותשבחות ישמעני". זמירות לשבת. **זמר - שם מועצה** מקומית באזור השרון.

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת רעיונות שנשלחו השבוע ובהם פתרוניות לבעיות שהובאו בשבועות קודמים. אין לנו אחריות על הנכתב כאן. א. טיפול מהשורש ביבלות מולוסקוס מניסיון שעברנו עם ביתנו וראינו את הסבל הרב שבדבר, עברנו מרופא לרופא אך ללא מענה. בסיעתא

דשמיא גדולה נודע לנו על דר' ולדמן מחיפה שעובד בקופת חולים מאוחדת בעלות של רופא עור רגיל. אכן מקבל מבוטחים מכל קופות החולים באופן פרטי (אשר הנחה להצרכים). במומחיות, מקצועיות וסבלנות רבה טיפל והוציא את היבלות מהשורש ללא צלקות. מניסיון אישי שווה ומומלץ מאד!! **ועוד כתבו:** פתרון ליבלות ויראליות - לביתי היה סמוך לפני יסתייפ הומופאיתו דרך הפה ועזר לי ממש פלאים ב"ה!! תוך שבועיים נשרה היבלת הענקית שהיתה ליד העין ועוד טקנות נעלמו נשאר עוד טקנות שבי"ה את מתפתחות ... שם הטיפות משחו כזה - thuya מוצר בבי מפרקחת הפסגה בירושלים. לגבי השאלה על הפתרון לגרביים שנתקעות בניקוז של המכונה צריך לשים את הגרביים ברשת של כביסה ולא כדאי להכניס בכלל גרביים עם שאר הבגדים כי הגרב יכולה להיכנס יותר עמוק ואז צריך להזמין טכנאי וזה הרבה כסף יש רשת שקונים ורק שם שמים את הגרביים עם הבגדים במכונה **ועוד כתבו:** בכל המכוניות בהוראות הפעלה (שאף אחד לא קורא משום מה) כתוב לכבש גרביים לבדי בתוך רשת, וד"ל. לגבי המגנף שמוציא מים - צריך לברר שהוא נקי מאבנית, לאחמ"כ לשים לב שהוא על החום הגבוה(!) ולא בטעות הסתובב לחום נמוך ואז הוא מוציא מים. בדוק! **ועוד כתבו:** יש בחלק העליון של המגנף שסתום שאחראי על יוסות האדים, ובדרך כלל הוא נעיל. בדיקו אם הוא יושב היטב במקום שלו או שהוא יצא מעט, או נפגם. ד. פתרון לזקן שגידל מהר לבשר להדסים עם מים ואח"כ לסנן אותם להשפיר את המים כל יום אחרי מקלחת ובבוקר על המקום שרוצים שגידל השיער להדסים יש כח לחזק שורשים מסמיון בשער קצר זה עזר להאריך **ועוד כתבו:** למרוח כל ערב לפני השינה שמן קיק- מזרז צמיחת שיער! (ניתן להשיג בחנויות טבע או במשתן יוסף שמכירות הויטמינים) **ועוד כתבו:** לגידול זקן מהיר יש סגולה בדוקה ומוטסה... לעשות סיום מסכת ה. לגבי השאלה על מגבר קליטה יש אפשרות לקנות מהחברה של הטלפון מגבר שעובד רק על אותות חברה ויש אפשרות פיראטית לקנות בהזמנה. **ועוד כתבו:** שיטה חוקית חדשה, מתאים למספר אחד בכל פעם. לקנות ראטר ויפיי שיש לו אפשרות volta (זה מאפשר לחבר טלפון ביתי לראטר) ולעשות מסלול בחברת פלאפון של שתי סימנים בקליטת למספר אחד, ולהניח בתוך הראטר את אחד הסימנים, ואחד לפלפון הרגיל. ואז לחבר לראטר טלפון אלחוטי רגיל או טלפון ביתי. צריך להניח את הראטר במקום עם קליטה או לקנות חוט מאריך לאנטנה ולשים את האנטנה על הגג. **ועוד:** יש מגביר קליטה, רק צריך לדעת שאם משרד התקשורת תופס אותו, זה קסם של 30,000 ש"ח/רוחץ מזה זה הורס קליטה לסובבים. 1. מדיח הכחלים לא יוצאים נקיים - יכול להיות שהכחלים לא היו בזווית הנכונה לקבל את המים או לסתות להשתמש בקפסולות אחרות. **ועוד כתבו:** יש חומר מיוחד לשיטפת המדיח שבבוקר שנקרא "מנקה מדיח כלים", פעם בתקופה יש להשתמש בהתאם להוראות שע"ג האריזה. ניתן להשיג ברשתות. לפעמים זה קורה שמחלחל הולך להגמר, כדאי למלא לפני שהנורה מתעריה. 2. כיסא משרדי שיווד המושב לא רגע - בדרך כלל זה בעיה שירד החץ אויר בתוך הבוכנה ולסדר דבר כזה זה עולה כסף ולא תמיד זה משתלם. **ועוד כתבו:** צריך להכניס גז במוט שמחזיק את המושב צריך למסור בחנות שיש להם קשר עם היצרן. ח. חלוקה חינוס של ספרי יחולין למסקנא' ללומדי דף היומי לקראת הלימוד במסכת חולין במסגרת הדף היומי, 0583212115. ט. דלקת במעינים - אני סבלתי מדלקת כרונית נרפאת, לחלוטין בס"ד דרך טיפול טבעי לפרטים: 0527618640 י. ורידים בגרליים במצבים מסוימים - טיפול בורידים בגרליים, הצלה והקלה גדולה מעל 90% הצלחה 0533148488 **ועוד כתבו:** יש לקחת ליקוריץ ניתן להשיג בבית טבע. מכבסים את הגרביים בתוך רשת לניבוס **ועוד כתבו:** לא להתעצל ולגרוב גרביון אלסטי- ממש ממש מקל **ועוד כתבו:** ישנו מוצר מדהים בשם ליקוליקי- הפותר את בעיית הוורידים מהשורש. רבים נושעו על ידו, לפרטים: 0533131949 **ועוד כתבו:** טיפול אוטוספאטיא שער בצורה פלאית ולמנעה אח"כ אמרו לי לא לאכול קמח לבן בכלל, ואכן זה עזר פלאים כמו כן להמניע מכל מיני פעולות שגורמות לעומס בצד אחד כגון פיסוק גרליים וכדו' יא. למשפחה נמוכה-אני מכיר אישית משפחה כזו ועשו בדיקות וגילו שיש להם בעיה של צליאק ושינו את התזונה ובי"ה כל ילדיהם גבהו בס"ד **ועוד כתבו:** לגבי גובה - לאדם אחרי גיל 20 שום דבר לא יעזור, וחבל לפרנס רמאים, עדיף לתת כסף לצדקה או ללכת להעצמה אישית. לילדים יש כל מיני תרופות שיכולות להוסיף סנטימטר או שתיים, כמו פעילות גופנית סדירה, תזונה נכונה ושינה מספקת. אבל לא יהיה ניסים, כי זה עניין גנטי. יב. פתרון לעגיל שהילדה משכה - לא ללבוש עגילים למשך פרק זמן, האוזן היא למעשה "סחוס" שגדל עם הזמן **ועוד כתבו:** לחור עגיל-שמעתי שיש ניתוח לתקן את זה ויש מצבים שהקופה ממנת ופעמים לא אולי תתקן אם זה רק אסטטי או פרואי ג. להגל תחילת לימוד מסכת חולין בדף היומי, ניתן לשמוע סיכומים קצרים וברורים של 7 דף בכתי שעה, בדגש על המסקנות וה"דינים העולים" בקו יעדי בקול הלשון 0733718765 שלוחה 2. מומלץ ביותר לנבחן דרשו וכדו'. ד. לגבי הסרת מדבקות מכלים שופכים לכלי מים ורתחים (אם זה בתחתית הכוס לא צריך למלא - מספיק רבע כוס אפילו פחות) והדבר בחלק החיצוני של הכלי מתרכז מהחום ואז אפשר להפריד את המדבקה בקלות טו. מאגר תחיות דיור חנימי ברחבי הארץ אפשר

לפרסם במייל לשלוח את המילה 'טופס' למייל t@kolhayehidot.com **טז.** להעביר ריח לא טוב מכף הרגל: יש משחה שנקראת "ערענה" נמכרת בסופר פארם, מועיל מהר ולזמן רב מנסיון.

התורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון הקב"ה יחזיר לו בכפלים: א. מי שיועד על פתרון להזעת יתר בכפות הידיים הגורמת סבל ואי נוחות נוראיים. הציעו לנו על מכשיר בשם 'יונטופורזיס' מי שיש לו נסיון בענין, וכן היכן ניתן להשיג את זה. ב. ילד שהתחיל לגמגם מה עיצה לטפל בזה ג. מה אפשר לעשות עם סנדל של ילד שנפחת לו הזנף? ד. מה הפתרון לחריקות שיניים של ילדים בלילה? ה. מי יודע איך ניתן לטפל באקנה של מבוגרים (מעל גיל 30) ו. מה אפשר לעשות למגנף שבצדקה העליון נהיה שחור שבזמן הגיהוך הוא מולכלך בגדים? ז. חזור ושיבה סובל מפטריות? מפותטות גם במעלה הרגל למעלה וכן בידיים ונשלח לבדיקות דם - תפקודי כבד לקבלת תרופות דרך הפה. ניסה מגוון מפותטות, חומץ וכו'. האם יש דרך מוכחת אחרת מלבד התרופות שאינן מומלצות לכבד ואחרי שתוצאות הבדיקות עשה ממילא לא מאפשרות כרגע לקחת תרופות.

הגויים המיוזמים לאלו שיש להם תועלת

השנה שידור חי מההדלקה של רבי אלימלך בידרמן יתקיים במיורן

מטופל לרופא: כואב לי בהרבה מקומות. רופא: אז אל תלך למקומות האלו.

אצילנו קוראים לטשולנט בלי בשר טשולנט וקואלי.

חבר זה אחד שלא יגיד לך 'אמרת לך', למרות שהוא באמת אמר לך...

חבר זה אחד שרואה את התמונה שלך ברב קו ונשאר חבר שלך.

מדריך חתנים סמוך לשומעי לקחו שני פרטים יסודיים בבניית בית. א. אם יש בבית מקק מיד הורגים אותו, כי הוא עלול להפחיד מאוד את האשה. ב. במהלך ספוגינה לא עוברים במקום הרטוב ויהי מה, כי זה מהווה זלזול במאמצים שלה בנקיון הבית. הבחור הלמדן התחכם ושאל: ומה דין כשהמקק' מגיע באמצע הספוגינה?... ענה המדריך: 'הרג ואל יעבור'.

טוב שוקולד פרה מופל לימון שתי פרות.

מתי ימצאו שנינו שיועד גם לבלוע מקקים?

נראה שהסכסוך בין איראן לארצות הברית בלתי פתיר. האירנים לא רוצים עסקה. הם רוצים מתווה. טראמפ לא רוצה מתווה. הוא רוצה עסקה.

במקום לקנות מכונת כביסה לא יותר זול לקנות בגדים מכובסים מסין?

שף שרגא: עדיף שוקולד צ'יפס מופל לימון צ'יפס.

מי שלא יודע לכתוב טשולנט בלי שגיאות יידע לבשל טשולנט כמו שצריך?

משונים היתושים האלו. קודם הם עוקצים כדי לברר אם טעם הדם ערב להם. אחר כך הם חוזרים ועוקצים עד שהם שבעים. אבל למה פעם לשישית, למה?

אחד כתב ברומה שלו: בן 29 וחצי פלוס מינוס.

מישהו היה במיצר הורמוז מאז הפתיחה, ויכול לעדכן אם יש שם נגישות או פעילויות לילדים?

יותר נוה ללמוד כולל ערב בבוקר מאשר כולל בוקר בערב.

מה הקטע שכולם תוננים שם חיבה לרוגלה, ולרוגלאך. למה לא להיצמד לשם המקורי רוגל ורוגלים, כמו בורקס ובורקסים או צ'יפס וצ'יפסים?

הרגע הזה שהשעה היא 14:07 ומישהו שואל אותך מה השעה ואתה עונה לו 14:10, אחרי 4 דקות הוא שואל אותך שוב, ואתה מסתבך לענות לו..

בחור אמר קידוש לבנה, בתאום הוא שם לב שהמשגיח עוקב אחריה, התחיל לעקוב בקול 'אמר אביי'.

מהשקרים הגדולים ביותר של המאה ה-21 – פנייתכם חשובה לנו.

הרגע הזה שאתה בא לפתוח פחית ואתמול בדיוק קצצת ציפורניים.

באסימיה ראשי האופוזיציה החליטו כולם פה אחד, בנט יהיה ראש האופוזיציה הבא.

פעם שמעתי על מבצע שלא היה חסר תקדים.

הסיבה שעושים אפצ"י בעצימת עיניים כי יודעים את זה בעל פה.

היכן ניתן להשיג את העלון

לקבלת העלון באופן אוטומטי יש לשלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לכתובת

alonalon+subscribe@googlegroups.com ולאחר מכן תקבלו הודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שצורפם.

הודעות תגובות רעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל זה 1@alalon.com **ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.**

כמו"כ ניתן להשיג את העלון ב'קובץ גליונות' וכן ב'אוסף גליונות'. **ב'כל העלונים' בשם הבית התורני.** **ובעוד קבצי עלונים.** **וכן בקול הלשון** מקישים על מאגר

השיעורים)ועבריתנתןקובץ גליונות שלמה קולדצקי ומורידים מה שרוצים עלונים מהשבוע ומהמש שנים אחרונות. **במחשב** ניתן להוריד בדרשו בבינונו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי. עלון לשבת.

חדש ניתן לקבל את העלון בפקס לקבלת העלון בפקס יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 1010 ואז שוב 1

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב שופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23.

העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב שופר עולה סך של 30 אגורות עלון (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע כי בביה"ז לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. או ב'נדרים פלוס' - רשת הכוללים פרס כף-עלון, (שלוחה 2422). אפשר לשלוח ממש הודעות. **מי שישלם עבור כמה שבועות קדימה** אין לנו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המייל היא ללא תשלום**, וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא צילום העלון באופן עצמאי (וכמובן שהמפיצים ישלם על לוקחים את העלון מהמקום הנ"ל ומפיצים באופן עצמאי ברור ופשוט שלא צריך לשלם). כל המפיצים הקבועים שרוצים להמשיך להפיץ את העלון נא לשלוח למייל הנ"ל את מקום הפצתם ובע"ה נפרסם אותם. תודה וישר כח לכולם על זיכוי הרבים.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: ביישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א. שהוא מתפלל בלב נשבר על צער של השני כאילו היה זה צער שלו. או אצל האדם הגדול והאהוב רבי אבי פרידנר שליט"א שזכה הדור בכזה אדם גדול השוכן בתוכו. **עוד בירושלים** בבית הכנסת 'בית מרים גיטל' מעלות דמנה, ניתן להוריד את העלון במדור עלוני שבת - עלון לשבת קולדצקי. **עוד בירושלים** מורדות גילה בקהילת בני הישיבות המפוארת אצל משפחת וייס. **ניתן להדפיס את העלון עוד במודיעין עילית:** שדי חמד 12 דירה 7 מודיעין עילית טלפון: 0527113571 **במודיעין עילית** בעמדת אוצר החכמה בביהמ"ד הקהלני-חכמה **בירושלים** משך חכמה 41 לכתוב עלון לשבת, בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **עוד במ"ע:** ביהכ"נ'ש ע"י יצחק מודיעין עילית. זמן: בכל יום ו' אחרי מנחה גדולה. ע"י הילד החשוב מאוד עילי לגדולות הארץ יהודה לייב סילבר. עומד ליד הפתח. **בבית שמש:** בבית הכנסת אור אליהו אצל הרב הצדיק והטהור רבי נחום זכריש שליט"א שקהילת אור אליהו עדיין עובדת על מידת הענווה של הגבאי המסור לכן לא נשלחו מעלותיו בשבוע זה. ואצל הילד הצדיק אלימלך הכהן גליק, שמפיץ ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא מביא לו במאור פנים ממש. **בבית עילית:** בבית הכנסת שלום רב ברחוב שלום רב גבעה בי. **בהר יונה:** אצל רבינו שמחה שרלמן שליט"א שבלעדיי אין אדם לא היה מכיר את הר יונה. **ברחובות** ביישיבת מאור התלמוד אצל הבחור הגאון המופלא רבי יהודה רוזן שליט"א שבקרוב יתפרסם בע"ה איפה החתונה שלו תהיה. **ברכסים:** אצל רבי יוסף המאירי שליט"א איפה הגדול. **בקריית מלאכי:** ביישיבה ע"י הבחור המופלא הצדיק והמתמיד שעתידי להיות מגדולי הבא רבי שמואל ברוק שליט"א. **באופקים:** אצל הנער הצדיק תורת שמשון שמפיץ ומסירות ובמאור פנים כאחיו גם בחיידר וגם בבית הכנסת שערי תפילה **בחריש:** במתחם בתי כנסיות בשכונת בצוותא. בבית הכנסת חניני ק"י תימן. **בפתח תקווה:** באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל חסידים. ביוצאי חזרון. ובבני ישיבות שבפרי גזרים, ע"י רבי יואל פינהנדר שליט"א. **בראשון לציון:** ביישיבת עטרת שלמה. אצל הבחור המופלא בחיר הגדולים של בית השם רבי בצלאל פרדמין שליט"א שהתפילות שלו עושות רושם גדול בשמים: **עוד בראשון לציון:** ברח' דרור 21 חנף חיים ג. מנין 'בני תורה', חיידר ראשון לציון. **באלעד:** בתפארתה בחוף. ובישיבה של הרב אטינגר, בכולל של הרב פכטר, במאור שרגא באבן גבירול, ובאחיעזר ע"י רבי יואל פינהנדר שליט"א. **עוד באלעד:** בביהמ"ד משכן משה רחוב שמעיה פינת אבטליון בעמדת אוצר החכמה במדור עלוני שבת. **בעפולה:** ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המורה עפולה - בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בעפולה עילית:** בביהכ"נ בני הישיבות רח' רש"י או אצל האיש שזכה דורינו להתכבד בו רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בעפולה** רח' יצחק דחסידי ויוניץ וכן בביהכ"נ בית ישיעה רח' יצחק שדה. **ברעננה:** ביישיבת חייל אוריתא רח' בעלי מוהר 15 אצל הבחור החכם יאיר זכאי 0533100287, ואצל משפחת זכאי בטלפון: -052-6903395. **בבית שאן:** אצל רבי משה חדש במנין אברכים ברחוב אהבת ישראל בקהלה החדשה ברשות הרב יהושע לייב שכטר שליט"א. וכן אצל רבי יהונתן בכור - בית שאן. וכן אצל הבחור החשוב יעקב בן עזרא מבחיירי ישיבת דרכי משה בבית שאן. **בגבעת שמואל:** אצל האברך הגה"צ והנחמד לכל אחד הרב עידן סקולוד שליט"א בכלול משכן אברהם ויצחק. **ביד בנימין** ביישיבת דרכי איש ע"י הבח"ח יצחק מנצור שופכים מצדיקי הדור. **בארנגטניה** ישיבת חפץ חיים על ידי הרב היקר והאהוב על כולם רבי שלמה שמה שליט"א.